Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30658

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i (SEAO), bireylerin sosyal çevreleri veya topluluklar? içerisindeki davran??lar?n? ve etkile?imlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, uyarlama çal??mas? ile Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in amac?, bireylerin sergiledi?i hem olumlu hem de olumsuz sosyal etkile?im davran??lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lad???n? göstermektedir.

Ölçek, toplam 17 maddeden olu?makta ve iki temel alt boyutu içermektedir: 10 maddeden olu?an **Olumlu Topluluk Davran??lar?** ve 7 maddeden olu?an **Olumsuz Topluluk Davran??lar?**. Derecelendirme, 5'li Likert tipi bir ölçek kullan?larak (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) yap?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal etkile?im, topluluk davran??lar?, ölçek uyarlama, psikometrik özellikler, güvenirlik, geçerlik, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Salih Bardakc?, Ercan Çal??kan

Amaç

Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?inin temel amac?, orijinal formu farkl? bir dilde geli?tirilmi? olan bu arac? Türkçeye uyarlamak ve Türk popülasyonu üzerindeki psikometrik niteliklerini (geçerlik ve güvenirlik) incelemektir. Bu uyarlama çal??mas?, sosyal psikoloji ve e?itim bilimleri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara, bireylerin sosyal çevreleriyle kurduklar? etkile?im kalitesini ölçebilecekleri standart ve güvenilir bir araç sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek, özellikle bireylerin sosyal ortamlarda ne s?kl?kta yap?c? veya y?k?c? davran??lar sergiledi?ini belirlemeye odaklanm??t?r. Bu sayede, toplumsal uyum, sosyal beceri eksiklikleri veya olumlu vatanda?l?k davran??lar? gibi konular?n ara?t?r?lmas?na katk? sa?lamas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i (SEAO), bireyin içinde bulundu?u sosyal çevredeki davran??lar?n? iki ana boyutta kavramsalla?t?r?r: **Olumlu Topluluk Davran??lar?** ve **Olumsuz Topluluk Davran??lar?**. Bu yap?, sosyal davran??lar?n sadece eksiklikler veya sorunlar üzerinden de?il,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ayn? zamanda pro-sosyal ve yap?c? eylemler üzerinden de de?erlendirilmesi gerekti?ini varsayar.

Olumlu Topluluk Davran??lar? alt boyutu, bireyin sosyal çevresine katk? sa?layan, destekleyici ve uyumlu eylemlerini ölçerken; **Olumsuz Topluluk Davran??lar?** alt boyutu ise çat??mac?, y?k?c? veya sosyal uyumu bozan eylemlerin s?kl???n? ölçmektedir. Bu iki boyutlu yap?, sosyal etkile?imin karma??kl???n? kapsaml? bir ?ekilde yans?tmay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizi kapsam?nda çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler nitelikte sonuçlar vermi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s?, genel geçerli?in dolayl? bir göstergesi olarak kabul edilen istatistiksel bir de?erdir.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alpha) de?eri **.87** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermekte olup, ölçe?in geçerli?ine dair önemli bir kan?t sunmaktad?r. Detayl? yap?sal geçerlik (örne?in, faktör yükleri ve model uyum indeksleri) bilgisi, orijinal makalede mevcuttur.

Güvenirlik

Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ve içsel bütünlü?ünü de?erlendirmek için yap?lm??t?r. Ölçe?in güvenilirli?ini belirlemek amac?yla hesaplanan temel ölçüt, Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s?d?r.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen **Cronbach Alpha** de?eri **.87**'dir. Bu de?er, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için genel kabul görmü? güvenilirlik s?n?rlar?n?n oldukça üzerindedir ve ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek güvenirlik katsay?s?, ölçe?in farkl? zamanlarda benzer sonuçlar verme potansiyelini i?aret eder.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, uyarlama çal??mas?nda belirlenmi? ve do?rulanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i'nin, orijinal formdaki gibi, iki alt boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu yap?, toplam 17 madde ile temsil edilmektedir.

Faktör da??l?m? ?u ?ekildedir:

Olumlu Topluluk Davran??lar?: Bu faktör 10 maddeden olu?maktad?r. Bireylerin yap?c?, destekleyici ve sosyal normlara uygun davran??lar?n? ölçer.
Olumsuz Topluluk Davran??lar?: Bu faktör 7 maddeden olu?maktad?r. Bireylerin sosyal uyumu

ARABPSYCHOLOGY.COM

bozan, çat??mac? veya antisosyal e?ilimlerini ölçer.

Bu iki faktörlü yap?, sosyal etkile?im davran??lar?n?n iki z?t kutbunu temsil ederek ölçe?in yap?sal geçerli?ine önemli katk? sa?lamaktad?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Biçim: 17 maddelik, kendini de?erlendirme (self-report) ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genç ve yeti?kin popülasyonlar (Özellikle üniversite ö?rencileri ve e?itim alan?ndaki yeti?kinler üzerinde kullan?ma uygundur).

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve sonras? (Yakla??k 18 ya? ve üstü).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri gibi e?itimli örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, sosyal etkile?im ve topluluk davran??lar?n?n de?erlendirilmesi gereken her türlü akademik veya klinik ortamda kullan?labilir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?larak uygulan?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman). Yüksek puanlar ilgili alt boyutta (olumlu veya olumsuz topluluk davran???) daha yüksek düzeyde kat?l?m? gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal davran??, psikometrik araç, iç tutarl?l?k, faktör yap?s?, Cronbach Alpha, toplumsal uyum, Salih Bardakc?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresi: sbardakci@ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sorumlu Yazar Salih Bardakc?, Ankara Üniversitesi, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek, Hacettepe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanan makale arac?l???yla kamuya aç?k hale getirilmi?tir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detaylar?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: efdergi.hacettepe.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sosyal-etkilesim-alani-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Bardakc?, S., & Çal??kan, E. (2012). Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *42*.

Sosyal Etkile?im Alan? Ölçe?i Maddeleri

2 alt boyut ve 17 madde

Olumlu topluluk davran??lar? (10) :
Olumsuz topluluk davran??lar? (7) :

ARABPSYCHOLOGY.COM